

ผังมโนทัศน์หน่วยการเรียนรู้พัฒนาการอ่าน คิดวิเคราะห์

สาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

**โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ตามแนว
กระบวนการเรียนรู้ 7 ขั้นตอน ประสานปัญญา 3 ข้อ โรงเรียนสุจริต
หน่วยการเรียนรู้ อ่านดี ทวีปัญญา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เวลาเรียน 17 ชั่วโมง**

1. สาระการเรียนรู้/มาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ม.4-6/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ และเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

ม.4-6/2 ตีความ แปลความและขยายความเรื่องที่อ่าน

ม.4-6/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุกๆ ด้านอย่างมีเหตุผล

ม.4-6/4 คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

ม.4-6/5 วิเคราะห์ วิจารณ์และแสดงความคิดเห็นโต้แย้งกับเรื่องที่อ่านและเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล

ม.4-6/6 ตอบคำถามจากการอ่านประเภทต่างๆ ภายในเวลาที่กำหนด

ม.4-6/7 อ่านเรื่องต่างๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ และรายงาน

ม.4-6/8 สังเคราะห์ความรู้จากการอ่าน สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ

ม.4-6/9 มีมารยาทในการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ เขียนย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ม.4-6/1 เขียนสื่อสารในรูปแบบต่างๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์โดยใช้ภาษาเรียบเรียงถูกต้อง มีข้อมูลและสาระสำคัญชัดเจน

ม.4-6/2 เขียนบันทึกการศึกษาค้นคว้าเพื่อนำไปพัฒนาตนเองได้อย่างสม่ำเสมอ

ม.4-6/8 มีมารยาทในการเขียน

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ม.4-6/5 พูดในโอกาสต่างๆ พูดแสดงทรรศนะโต้แย้ง โน้มน้าวใจ และเสนอแนวคิดใหม่ด้วยภาษาถูกต้องเหมาะสม

ม.4-6/6 มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

2. ความคิดรวบยอดหลัก (core concept)

2.1 สาระหลัก

การคิดวิเคราะห์ จากการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ ข่าว บทความ บทร้อยกรอง นิทาน และเพลง เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล คิดพิจารณาข้อมูลอย่างละเอียดถี่ถ้วนรอบด้าน สามารถระบุสาเหตุ แนวทางในการแก้ไขปัญหา สามารถลำดับการคิดและจัดประเภทของความรู้ ระบุและนำเสนอข้อมูลสิ่งต่างๆ โดยใช้วิธีสุจริตธรรม จนกระทั่งสามารถสรุปองค์ความรู้ ตกผลึกเป็นความรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ในชุมชนได้อย่างเหมาะสม

2.2 ทักษะ/กระบวนการ

กระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์

2.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

2.4 สมรรถนะของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

2.5 คุณลักษณะของโรงเรียนสุจริต

1. มีทักษะกระบวนการคิด
2. มีวินัย
3. มีความซื่อสัตย์สุจริต
4. มีความพอเพียง
5. มีจิตสาธารณะ

3. ความเข้าใจที่คงทน

1. การอ่านคิดวิเคราะห์ จากการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ได้แก่ ข่าว บทความ บทร้อยกรอง นิทาน และ เพลง โดยใช้วิธีสุจริตธรรม
2. สามารถสรุปองค์ความรู้ ตกผลึกเป็นความรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ในชุมชนได้อย่างเหมาะสม

4. กรอบการวัดและประเมินผล

เป้าหมายการเรียนรู้	ชิ้นงาน / ภาระงาน / ร่องรอยหลักฐาน	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์
ความเข้าใจที่คงทน ● ความรู้ 1.1 การอ่านคิดวิเคราะห์ จาก การอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ได้แก่ ข่าว บทความ บทร้อยกรอง นิทาน และ	- แบบฝึก กิจกรรม วิเคราะห์ตัวตน ค้นหาสุจริต - แบบฝึกหัด กิจกรรมกิจกรรม จับประเด็นสุจริต วินิจฉัยวรรณกรรม - แบบฝึกหัด กิจกรรม วิเคราะห์สุจริต วินิจฉัยปัญหา - แบบฝึกหัด กิจกรรมตกผลึก ความคิด ลิขิต	- สังเกตพฤติกรรม - สังเกตพฤติกรรม ทำงานกลุ่ม - ตรวจสอบแบบฝึก กิจกรรม	- แบบทดสอบ - แบบฝึกหัด - แบบสังเกต พฤติกรรม - แบบสังเกต พฤติกรรมกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์ที่ ร้อยละ 50 ขึ้น ไป ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

เป้าหมายการเรียนรู้	ชิ้นงาน / ภาระงาน / ร่องรอยหลักฐาน	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์
<p>1.2 สามารถสรุปองค์ความรู้ ตก ผลึกเป็นความรู้ที่สามารถ นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต ประจำวัน ในชุมชนได้ อย่างเหมาะสม</p> <p>●ทักษะ/กระบวนการ การอ่าน คิววิเคราะห์</p> <p>●คุณลักษณะที่พึงประสงค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ - ซื่อสัตย์สุจริต - มีวินัย - ใฝ่เรียนรู้ - อยู่อย่างพอเพียง - มุ่งมั่นในการทำงาน - รักความเป็นไทย - มีจิตสาธารณะ <p>●สมรรถนะของผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ความสามารถในการสื่อสาร - ความสามารถในการคิด 	<p>สร้างสรรค์</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบฝึกหัด <p>กิจกรรมระดม ปัญญา สรุปเนื้อ- หาหน้าชั้นเรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบฝึกหัด <p>กิจกรรมทศนา ตัวอย่าง สร้าง เจตคติที่ดี</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบฝึกหัด <p>กิจกรรม ประยุกต์ใช้ในชีวิ สร้างวิถีสุจริต ธรรม</p> <p>-ชิ้นงานแบบฝึก</p>	<p>- ตรวจสอบแบบฝึก กิจกรรม</p> <p>- ตรวจสอบแบบฝึก กิจกรรม</p> <p>- สังเกตพฤติกรรม</p> <p>- ตรวจสอบแบบฝึก กิจกรรม</p> <p>- สังเกตพฤติกรรม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - แบบฝึกหัด - แบบประเมินผล งาน/ชิ้นงาน <ul style="list-style-type: none"> - แบบฝึกหัด - แบบประเมินผล งาน/ชิ้นงาน - แบบสังเกต พฤติกรรม <ul style="list-style-type: none"> - แบบฝึกหัด - แบบประเมินผล งาน/ชิ้นงาน - แบบสังเกต พฤติกรรม 	<p>ผ่านเกณฑ์ที่ ร้อยละ 50 ขึ้น ไป</p> <p>ผ่านเกณฑ์ที่ ร้อยละ 50 ขึ้น ไป</p> <p>ผ่านเกณฑ์ที่ ร้อยละ 50 ขึ้น ไป</p> <p>ผ่านเกณฑ์ที่ ร้อยละ 80 ขึ้น ไป</p>

เป้าหมายการเรียนรู้	ชิ้นงาน / ภาระงาน / ร่องรอยหลักฐาน	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์
<ul style="list-style-type: none"> - ความสามารถในการแก้ปัญหา - ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต - ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี <p>●คุณลักษณะของโรงเรียนสุจริต</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีทักษะกระบวนการคิด - มีวินัย - มีความซื่อสัตย์สุจริต - มีความพอเพียง - มีจิตสาธารณะ 	<ul style="list-style-type: none"> - ชิ้นงานแบบฝึก 	<ul style="list-style-type: none"> - ตรวจแบบฝึก - สังเกตพฤติกรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - แบบฝึกหัด - แบบประเมินผลงาน/ชิ้นงาน - แบบสังเกตพฤติกรรม 	<p>ผ่านเกณฑ์ที่ร้อยละ 50 ขึ้นไป</p>

แผนการจัดการเรียนรู้หน่วยที่ 1 แผนที่ 1 (สัปดาห์ที่ 1)

เตรียมพร้อมพัฒนาการอ่าน คิด วิเคราะห์วิจารณ์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน รหัสวิชา ท31101

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง อ่านดี ทวีปัญญา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เวลา 2 ชั่วโมง

ผู้สอน : นายสมเกียรติ รongประโคน สอนวันที่ 6-7 มิถุนายน 2559

1. สาระสำคัญ

การคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาบนพื้นฐานของความรู้ เพราะเมื่อผู้เรียนมีกระบวนการคิดที่ถูกหล่อหลอมให้สุจริต การแสดงพฤติกรรมความทุจริตย่อมไม่เกิดขึ้น ตลอดจนกล้าหาญยืนที่จะต่อสู้และขจัดความทุจริตในชีวิตของตนเองและสังคม โดยใช้ทักษะการอ่าน เป็นทักษะต้นทางในการพัฒนาไปสู่ทักษะการคิด และพัฒนาทักษะการคิดที่เกิดจากการเรียนรู้ในทักษะการอ่าน เรียนรู้โดยใช้วรรณกรรมที่นำเสนอวิถีสุจริตธรรม นำไปสู่การประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมในชีวิตประจำวัน

2. ตัวชี้วัดช่วงชั้น

มาตรฐาน ท1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ม.4-6/3 วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุกๆ ด้านอย่างมีเหตุผล

ม.4-6/4 คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต

ม.4-6/5 วิเคราะห์ วิจารณ์และแสดงความคิดเห็นโต้แย้งกับเรื่องที่อ่านและเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล

ม.4-6/7 อ่านเรื่องต่างๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ และรายงาน

ม.4-6/8 สังเคราะห์ความรู้จากการอ่าน สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ

ม.4-6/9 มีมารยาทในการอ่าน

3. จุดประสงค์การเรียนรู้สู่ตัวชี้วัด

3.1 เข้าใจสถานการณ์การทุจริตในประเทศ (K)

3.2 วิเคราะห์ วิจารณ์ สังเคราะห์เรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล (P)

3.3 ประเมินค่าเรื่องที่อ่านเพื่อนำความรู้ ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต (P)

3.4 แสดงความคิดเห็นโต้แย้งกับเรื่องที่อ่านและเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล (P)

3.5 เขียนแผนที่ความคิด สรุปความรู้ที่ได้อย่างถูกต้อง (P)

3.6 มีเจตคติที่ดีต่อการแก้ไขปัญหาการทุจริต (A)

3. สารการเรียนรู้

- 3.1 สถานการณ์ความทุจริตในประเทศไทย
- 3.2 ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาการทุจริต
- 3.3 กระบวนการพัฒนาการคิดเพื่อแก้ไขปัญหาการทุจริต

4. กิจกรรมการเรียนรู้ (กระบวนการเรียนรู้ 7 ขั้นตอน ประสานปัญญา 3 ข้อ โรงเรียนสุจริต)

นักเรียนเข้ามาในห้องเรียนสุจริต ร่วมกันประกาศปฏิญาห้องเรียนสุจริตก่อนเรียน

ปฏิญาห้องเรียนสุจริต

เพื่อประโยชน์แห่งการเรียนรู้ หล่อหลอมความสุจริตให้เกิดขึ้นแก่ตนเอง ข้าพเจ้าขอประกาศว่า

ข้อ 1 เราจะทำกิจกรรมด้วยการร่วมกันคิด

ข้อ 2 เราจะทำกิจกรรมด้วยความมีวินัย

ข้อ 3 เราจะทำกิจกรรมบนพื้นฐานของความพอเพียง ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างรู้คุณค่า

ข้อ 4 เราจะทำกิจกรรมด้วยความร่วมมือกัน

ข้อ 5 เราจะทำกิจกรรมด้วยความซื่อสัตย์ ยึดมั่นในกฎกติกาที่วางไว้

เพราะเราเป็นเยาวชนคนดีของแผ่นดิน สุจริตธรรมนำใจ ชัยโย

นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน ใช้เวลา 15 นาที

ขั้นนำ ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ 1 ขับขานประสานร้อง ท่วงทำนองเพลงสุจริต โดยให้นักเรียนร้องเพลงโรงเรียนสุจริต พร้อมทั้งทำประกอบจังหวะ

ครูถามคำถามนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ใช้ความคิดวิเคราะห์จากเนื้อเพลงว่า “จากเพลงโรงเรียนสุจริตที่ร้องข้างต้น นักเรียนคิดว่าความสุจริตมีความสำคัญอย่างไรต่อสังคม”

แนวคำตอบของนักเรียน “เป็นแนวทางในการสร้างคนดีในชาติ” “เป็นการสร้างเยาวชนไทยให้เป็นคนดีเพื่อพัฒนาประเทศไทย”

ขั้นทบทวน เมื่อนักเรียนเข้าใจความสุจริตจากเนื้อเพลง ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม วิเคราะห์ตัวตนค้นหาความสุจริต โดยให้นักเรียนทำแผนที่ความคิด (Mind Mapping) เรื่องความสุจริตในความเข้าใจของฉัน

ขั้นสอน ครูให้นักเรียนนำผลงานแผนที่ความคิด(Mind Mapping) เรื่องความสุจริตในความเข้าใจของฉัน ให้เพื่อนในกลุ่มร่วมกันประเมินผลงานที่มีความโดดเด่นด้านเนื้อหา จำนวน 3-5 ชิ้นงาน ร่วมกันวิพากษ์ผลงาน ทำกิจกรรมปลูกฝังชีวิต วิถีสุจริตชน ให้นักเรียนชมวิดีโอเรื่องสถานการณ์ความทุจริตในประเทศไทย แล้วทำกิจกรรมที่ 4 จับประเด็นสุจริต ผึกคิดเชื่อมโยง โดยให้นักเรียนสรุปความรู้ที่ได้จากการศึกษาในวิดีโอ นำเสนอเป็นแผนผังใยแมงมุม (WEB DIAGRAM)

ขั้นฝึกทักษะ เมื่อนักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับสถานการณ์ความทุจริตในประเทศแล้ว ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ 5 จับประเด็นสุจริต วิจัยวรรณกรรม โดยร่วมกันวิพากษ์เรื่องสถานการณ์ความทุจริตในประเทศ ในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ความทุจริตคืออะไร (ความทุจริต คือ การใช้อำนาจที่ได้มาโดยหน้าที่ในการหาประโยชน์ส่วนตัว)
2. ความทุจริต เกิดขึ้นได้อย่างไร (ความทุจริตแก้ไขได้ด้วยการใช้หลักธรรมาภิบาล)
3. หากไม่แก้ไขความทุจริต จะส่งผลอย่างไรต่อประเทศ (ประเทศชาติจะได้รับความเสียหายในทุกด้าน)

ให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ 6 วิเคราะห์สุจริต วิจัยปัญหา โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 7 คน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประเด็นการวิพากษ์ข้างต้น โดยให้นักเรียนระดมความคิดเห็นกันใช้เวลา 30 นาที และนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาความทุจริตจากเรื่องใกล้ตัว จากนั้นให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ 7 ตกผลึกความคิด ลิขิตสุจริตอย่างสร้างสรรค์ พร้อมทั้งนำเสนอแนวทางอย่างสร้างสรรค์หน้าชั้นเรียน

ขั้นสรุป ให้นักเรียนนำความรู้จากกิจกรรมที่ 6 วิเคราะห์สุจริต วิจัยปัญหา โดยทำเป็นกลุ่ม มาสรุปและนำเสนอหน้าชั้นเรียน กลุ่มละ 3 นาที ครูและนักเรียนร่วมกันวิพากษ์ชิ้นงาน

ขั้นสร้างเจตคติ ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ 8 ทศนาตัวอย่าง สร้างเจตคติ โดยให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาความทุจริต ประเด็นเรื่องความสำคัญในการแก้ไขปัญหาความทุจริต

ขั้นนำไปใช้ ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ 9 ประยุกต์ใช้ในชีวี สร้างวิถีสุจริตธรรม โดยให้นักเรียนนำผลงานที่ได้จากการทำกิจกรรมที่ 6 วิเคราะห์สุจริต วิจัยปัญหา นำเสนอต่อสาธารณะชน

ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ จากการเรียนรู้หลักสุจริตธรรม จำนวน 10 ข้อ แล้วเฉลยคำตอบ แจกผลการสอบให้นักเรียนทราบ

5. วัสดุ อุปกรณ์ สื่อ และแหล่งเรียนรู้

- 5.1 ปฏิญญาห้องเรียนสุจริต
- 5.2 เพลงโรงเรียนสุจริต
- 5.3 วิดิทัศน์เรื่องสถานการณ์ความทุจริตในประเทศไทย
- 5.4 ปากกาสี และกระดาษ

6. การวัดผลและประเมินผล

6.1 วิธีการวัด

- 6.1.1 การสังเกตพฤติกรรม การปฏิบัติงานกลุ่ม
- 6.1.2 การตรวจผลงาน ได้แก่ แบบทดสอบและกิจกรรมการฝึกทักษะ

6.2 เครื่องมือวัด

- 6.2.1 แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติงานกลุ่ม
- 6.2.2 แบบตรวจผลงาน แบบทดสอบและกิจกรรมการฝึกทักษะ

6.3 เกณฑ์การประเมิน

6.3.1 เกณฑ์ที่ใช้กับเครื่องมือวัด แบบสังเกตพฤติกรรม ใช้เกณฑ์ตัดสินคุณภาพ

ระดับ 3 คะแนน 13 - 15 (ดี)

ระดับ 2 คะแนน 10 - 12 (พอใช้)

ระดับ 1 คะแนน 1 - 9 (ปรับปรุง)

6.3.2 เกณฑ์ที่ใช้กับเครื่องมือวัด แบบตรวจผลงานของนักเรียนใช้เกณฑ์ตัดสิน

คุณภาพเป็นค่าร้อยละ พิจารณาการผ่านเกณฑ์ที่ร้อยละ 50 ขึ้นไป

บันทึกการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

.....

ลงชื่อ

(นายจรรยา บุญเลิศ)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

.....

ลงชื่อ

(นายจักรพันธ์ พิรักษา)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ/การอนุมัติสั่งการ

.....

ลงชื่อ

(นายสมเกียรติ วัฒนากรประสิทธิ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกรวดวิทยาการ